

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 noiembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 22 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2013 de avocatul Nicolae Leșan în numele inculpatului

Olari Dmitri Vitali, născut la 12 noiembrie 1988, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Titulescu 47, ap.135.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 08.04.2011 pînă la 22.10.2012,

instanța de apel de la 12.02.2013 pînă la 20.05.2013,

instanța de recurs de la 24.09.2013 pînă la 27.11.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 22 octombrie 2012, Olari Dmitri a fost condamnat în baza art.236 alin.(2) lit.c) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Olari Dmitri, la 01 martie 2011, urmărind scopul punerii în circulație a bancnotelor dolarului SUA cu semne de falsificare, acționînd de comun acord cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, pentru a demonstra veridicitatea intențiilor sale criminale, i-a transmis lui Lîsîi Alexandru o bancnotă cu nominalul de 100 dolari SUA, cu seria și nr.FD 76583941 C care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.98 din 01.03.2011, nu este confecționată la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hîrtilor de valoare.

Tot el, la 04 martie 2011, ora 09.00, urmărind scopul de punere în circulație a bancnotelor dolarului SUA cu semne de falsificare, acționînd de comun acord cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, aflîndu-se în apartamentul nr.153 din str.B.Voievod 12, mun.Chișinău, au comercializat cet.Lîsîi Alexandru bancnote cu nominalul de 100 dolari SUA cu semne de falsificare cu valoarea de 30000 dolari SUA, la un coeficient de 40 % de dolari SUA veritabili. Astfel, Olari Dmitri a pus în circulație 30000 dolari SUA falși echivalentul a sumei de 358500 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul D.Olari și avocatul E.Barbaroșie în numele inculpatului, care au solicitat:

- inculpatul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că nu a săvîrșit fapta imputată, invocînd că probele administrate de procuror și cercetate în cadrul ședințelor de judecată sînt impertinente, neconcludente și inutile, și nu pot sta la baza unei sentințe de condamnare, considerînd că acțiunile sale urmau corect a fi calificate în baza art.49, 323 Cod penal;

- avocatul în numele inculpatului, casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, invocând că pedeapsa aplicată este prea aspră, deoarece instanța nu a luat în considerație circumstanțele excepționale prezente în cauză, iar organul de urmărire penală nu a instrumentat complet și obiectiv cazul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de inculpat și avocatul E.Barbaroșie în numele acestuia.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile lui corect au fost încadrate în prevederile art.236 alin.(2) lit.c) Cod penal, deoarece există o corespundere între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală sus-menționată - punerea în circulație a semnelor bănești, utilizate pentru efectuarea plăților în proporții deosebit de mari.

În acest context, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe a considerat că nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor care au stat la baza sentinței de condamnare, și anume a declarațiilor martorului A.Lîsîi, procesului-verbal de primire a plîngerii (denunțului); rapoartelor de constatare tehnico-științifică nr.98 din 02.03.2011 și de expertiză nr.103 din 14-18.03.2011, proceselor-verbale a convorbirilor din 02.03.2011 și 04.03.2011 între D.Olari, A.Lîsîi și V.Donighevici cu stenograma acestor convorbiri; de verificare a corespunderii stenogramei cu înregistrarea convorbirilor efectuate de procurorul C.Popa; înregistrărilor audio și video; corpurilor delictive - bancnotele în sumă de 30000 dolari SUA cu semne de falsificare.

La fel, instanța a conchis că afirmațiile inculpatului, precum că dînsul urmează a fi achitat sau acțiunile sale urmează a fi recalificate, nu pot fi reținute, deoarece starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, care corespunde prevederilor art.394 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, iar urmărirea penală și judecarea în fond a cauzei s-a desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege, nefiind constatate încălcări care ar duce la nulitatea actelor procedurale efectuate. Astfel, instanța a considerat că argumentele apelantului sînt declarative și lipsite de suport probatoriu.

Referitor la argumentele apelanților ce vizează pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a considerat că acestea sînt nefondate, deoarece la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, pedeapsa fiind stabilită în limitele prevăzute de lege, prima instanță motivîndu-și soluția în partea dată, relevînd în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite, corect ajungînd la concluzia că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei închisorii. Totodată, instanța de apel a relatat că în cauză nu se constată temeiuri pentru aplicarea prevederilor art.79 și 90 Cod penal, dat fiind că nu există circumstanțe excepționale ce ar justifica aplicarea pedepsei mai blînde decît cea prevăzută de lege sau condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul N.Leșan în numele inculpatului care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate din prevederile art.236 alin.(2) lit.c) în cele ale art.49, 323 Cod penal, pe motiv că prima instanță contrar prevederilor art.314, 315 Cod de procedură penală, nu a cercetat nemijlocit toate probele prezentate, inclusiv corpurile delictive, nu a audiat

martorii acuzării și a limitat dreptul inculpatului de a solicita administrarea probelor noi și cercetarea acestora; procesul-verbal de percheziție a apartamentului nu putea fi admis ca probă, deoarece inculpatului nu i-a fost înmînată copia ordonanței de percheziție, fiind încălcate prevederile art.128 alin.(3) Cod de procedură penală, procesul-verbal de percheziție corporală este incomplet, nefiind întocmit conform art.260 Cod de procedură penală; declarațiile martorului A.Lîsîi urmau a fi apreciate critic, deoarece bancnotele urmau a fi puse în circulație anume de către el și martorul V.Donighevici, care nici nu a fost audiat în prima instanță; raportul de constatare tehnico-științifică nr.98 prin care nu se atestă faptul că bancnota supusă expertizării a fost transmisă de D.Olari, iar mijloacele bănești care au fost ridicate din apartament nu confirmă faptul că acestea au fost aduse ori ridicate de la D.Olari; organul de urmărire penală și instanța de judecată a refuzat admiterea demersului de efectuare a unei expertize dactiloscopice sau ADN a bancnotelor, pentru stabilirea faptului a cui amprente sau secreții ale porilor erau pe acestea, astfel că nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, atît în cadrul urmăririi penale, cît și în cadrul cercetării judecătorești, ce ar demonstra că inculpatul se face vinovat de săvîrșirea infracțiunii incriminate.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul în recursul declarat nu a invocat vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, dar potrivit textului recursului, argumentele invocate se cuprind în temeiurile de recurs prescrise de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu sînt întrunite elementele infracțiunii ori faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor judecătorești.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui D.Olari în baza art.236 alin.(2) lit.c) Cod penal, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile lui corect urmau a fi încadrate în baza art.49, 323 Cod penal, ca favorizare.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul D.Olari, martorul A.Lîsîi, a cercetat actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea judecătorului că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.236 alin.(2) lit.c) Cod penal pe deplin a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile inculpatului, a martorului A.Lîsîi, și actele cauzei - procesul-verbal de primire a plîngerii

(denunțului); rapoartele de constatare tehnico-științifică nr.98 din 02.03.2011 și de expertiză nr.103 din 14-18.03.2011, procesele-verbale cu anexe a convorbirilor din 02.03.2011 și 04.03.2011, de verificare a corespunderii stenogramei cu înregistrarea convorbirilor efectuate de procurorul C.Popa; înregistrările audio și video; corpurile delictive: bancnotele dolarilor americani în sumă de 30000 dolari SUA cu semne de falsificare, care sînt descrise în decizia instanței și aceste probe nu trezesc careva dubii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui D.Olari, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă.

Astfel, instanța constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile recurentului, precum că instanțele de judecată incorect au apreciat probele cauzei punîndu-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sînt adunate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe conform legislației în vigoare. Cu atît mai mult că critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată.

Criticele formulate de recurent, enunțate la pct.5 al prezentei decizii, prin care se susține că procesele-verbale de percheziție a apartamentului din 04.03.2011, de percheziție corporală a inculpatului contravin prevederilor art.128 alin.(3) și art.260 Cod de procedură penală, din care motive nu pot fi admise ca probe, și duc la nulitatea acestora, sînt neîntemeiate, deoarece inculpatului D.Olari, la momentul recunoașterii lui în calitate de bănuțit i s-au explicat drepturile prevăzute de art.64 Cod de procedură penală, inclusiv și dreptul de a ataca, în modul stabilit de lege, acțiunile și hotărîrile organului de urmărire penală, în ordinea prevăzută de art.313 Cod de procedură penală.

La fel, neîntemeiat este și argumentul recurentului, precum că organul de urmărire penală la etapa de urmărire penală și instanța de judecată i-au refuzat admiterea demersului privind efectuarea unei expertize dactiloscopice sau ADN a bancnotelor, deoarece din materialele cauzei, cît și din procesul-verbal al ședinței de judecată nu rezultă că un astfel de demers a fost înaintat de inculpat sau apărătorul acestuia, care la acea etapă îi apăra interesele.

Nu poate fi reținut nici temeiul că inculpatul nu a comis infracțiunea incriminată și că acțiunile acestuia urmau a fi încadrate în prevederile art.49,323 Cod penal - ca favorizare, deoarece reieșind din înregistrările audio și convorbirile telefonice, acesta nemijlocit ducea conversații și negocieri referitor la realizarea bancnotelor false, avînd o participare activă, fapt ce denotă intenția lui de a pune în circulație dolari americani falși.

De asemenea, lipsit de temei este și argumentul recurentului, precum că instanța de apel a încălcat prevederile art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece dispoziția acestei norme clar prevede că personale care nu sînt de acord cu declarațiile anumitor părți audiate în prima instanță, pot solicita audierea acestora în instanța de apel, însă din procesul-

verbal al ședinței instanței de apel, nu rezultă că inculpatul, ori apărătorul acestuia ar fi înaintat un astfel de demers.

Astfel, analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârilor judecătorești contestate.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75-76 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat de avocat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Nicolae Leșan în numele inculpatului Olari Dmitri împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 22 octombrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2013 în cauza penală în privința lui Olari Dmitri, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 decembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă